

KREDYT TRENDY

Raport Biura
Informacji Kredytowej

Oznaki ożywienia na rynkach kredytów dla osób prywatnych

Firmy pożyczkowe
wypierają banki z segmentu
kredytów gotówkowych
na niskie kwoty

Zasoby bazy
BIK Przedsiębiorca
szybko rosną

SPIS TREŚCI

5... Sprzedaż kredytów
konsumpcyjnych ruszyła

15... Karty kredytowe

23... Kredyty mieszkaniowe

34... Kredyty
przedsiębiorców

40... Warsztaty tematyczne
w BIK poświęcone
BIKScO CreditRisk 3
– istotnym wsparciem
merytorycznym
dla użytkowników
modeli scoringowych

Temat numeru

Sprzedaż kredytów konsumpcyjnych ruszyła

Analiza danych z rynków kredytowych w III kwartale 2013 r. (zamieszczamy też niektóre dane za październik) budzi nadzieję na ożywienie na rynkach kredytów dla osób prywatnych po kilkunastu miesiącach spadków. Wprawdzie wyraźny wzrost liczby nowych umów na kredyty konsumpcyjne w znacznym stopniu wynika z powrotu do banków z firm pożyczkowych kredytów na sprzedaż ratalną towarów, ale po wyeliminowaniu tego czynnika wzrosty, zwłaszcza w październiku, pozostają. O ożywieniu na rynku kredytów konsumpcyjnych świadczy też rosnąca liczba pobieranych przez banki z BIK raportów kredytowych. Banki ograniczają natomiast udzielanie kredytów na mniejsze kwoty. Wygląda na to, że niezwiązane z bankami firmy pożyczkowe mają zbliżony do banków udział w segmencie kredytów gotówkowych na kwoty poniżej 10 tys. zł. Większość klientów firm pożyczkowych obsługuje także kredyty bankowe. Wniosek stąd, że badając ryzyko udzielanego kredytu, bank powinien móc rozpoznać zadłużenie kredytowanej osoby na obu rynkach, bankowym i pozabankowym. W obecnej sytuacji prawnej nie jest to jeszcze w pełni możliwe.

W tej edycji KREDYT TRENDY przedstawiamy ponownie (poprzednio zrobiliśmy to w edycji marcowej 2013 r.) dane z bazy „Przedsiębiorca”. Rozmiary tej bazy systematycznie rosną. Obecnie wydaje się, że osiągnęła już ona wielkość, która czyni informacje z bazy „Przedsiębiorca” niezastąpionymi do rozpoznawania ryzyka kredytów udzielanych na cele związane z działalnością gospodarczą. Spodziewamy się przystępowania w 2014 r. kolejnych banków, w tym spółdzielczych, do systemu wymiany informacji o kredytach udzielanych na działalność gospodarczą.

Większość informacji w bazie „Przedsiębiorca” dotyczy kredytów udzielanych osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą (takich firm jest w kraju najwięcej). Osoby te są, co wykazujemy, w większości kredytobiorcami także na bankowym rynku kredytów konsumpcyjnych i mieszkaniowych. Badanie ryzyka takich osób wymaga pobierania informacji z obu baz: „Klient Indywidualny” i „Przedsiębiorca”.

Na rynku kredytów mieszkaniowych spadki zostały powstrzymane. Jest nadzieja, że informacje z końcówki roku pokażą wzrost nowych umów w porównaniu z rokiem poprzednim. Dziwi słabość akcji kredytowej w „mieszkaniówce” w wielkich miastach, zwłaszcza w Warszawie.

dr Andrzej Topiński
Główny Ekonomista BIK

Fot. BIK

Sprzedaż kredytów konsumpcyjnych ruszyła

W poprzednich edycjach KREDYT TRENDY informowaliśmy, że w wymiarze wartościowym akcja kredytowa w segmentach ratałnym i gotówkowym rośnie od początku 2013 r., ale w wymiarze ilościowym spadała, co wynikało z ograniczania przez banki i SKOK-i udzielania kredytów na mniejsze kwoty.

Poczynając od lipca 2013 r., także liczba nowych umów kredytowych zaczęła rosnąć, co pokazujemy na **WYKRESIE 1**. Wzrosty wynikają, w znacznym stopniu, z przejmowania portfeli powiązanych z nimi firm pożyczkowych, ale wzrost liczby nowych umów wydaje się występować także po eliminacji tego czynnika. **WYKRES 1** budowany jest w oparciu o dane z wsadów październikowych. W kolejnych wsadach – listopadowym i grudniowym – banki zapewne przekażą informacje o dodatkowych kredytach udzielonych we wrześniu i październiku, wówczas jesienne ożywienie na rynku kredytów konsumpcyjnych stanie się wyraźne.

Na **WYKRESIE 2** pokazujemy sprzedaż kredytów konsumpcyjnych w wymiarze wartościowym. Z wyjątkiem marca we wszystkich miesiącach 2013 r. kwoty nowych kredytów przewyższały wartości z roku poprzedniego.

Odnotowujemy znaczący wzrost sprzedaży kredytów gotówkowych. W latach 2009 i 2010 banki zmniejszyły o połowę udzielanie kredytów gotówkowych¹. W 2011 i 2012 r. poziom sprzedaży kredytów kodowanych przez banki jako gotówkowe się ustabilizował, a w bieżącym roku rozpoczęły się wyraźne wzrosty.

¹ Patrz: KREDYT TRENDY czerwiec 2013, wykres 2.

Wykres 1. Liczba kredytów konsumpcyjnych (ratalnych i gotówkowych) udzielonych w kolejnych miesiącach lat 2011–2013 (w tys. szt.)

Źródło: BIK S.A.

W III kwartale 2013 r. banki udzieliły o blisko 15% więcej kredytów definiowanych² jako gotówkowe niż w analogicznym okresie rok wcześniej, co jest wynikiem

² Podział kredytów konsumpcyjnych na ratalne i gotówkowe nie jest jednoznaczny i jest prawdopodobne, że banki różnie go rozumieją, przekazując informacje do BIK. W terminologii BIK za ratalne uważa się kredyty przyznawane na określony cel, w przeciwieństwie do gotówkowych, wypłacanych w gotówce bądź przelewem na cel nieokreślony. Możliwe są i są stosowane inne rozumienia tego rozróżnienia: spłacane w ratach vs jednorazowo; wypłacane w gotówce vs przelewem. Średnia wartość kredytu ratalnego w bazach BIK (ok. 7 tys. zł) jest blisko dwuipółkrotnie niższa od gotówkowego. Mimo niejednoznaczności definicyjnej warto analizować kredyty konsumpcyjne w rozbiu na ratalne i gotówkowe, choćby dlatego, że KNF zaleca stosowanie innych norm ostrożnościowych dla tych kategorii, a także dlatego, że klasyczne kredyty ratalne udzielane są obecnie przez banki bądź przez firmy pożyczkowe powiązane z bankami, kredytów gotówkowych zaś udzielają także firmy niebankowe.

Wykres 2. Wartość nowych umów na kredyty konsumpcyjne w latach 2011–2013 (w mln zł)

Źródło: BIK S.A.

aktywizacji sprzedaży kredytów na większe kwoty. Nadal spada liczba kredytów udzielanych przez banki i SKOK-i na niskie kwoty (**TABELA 1**)

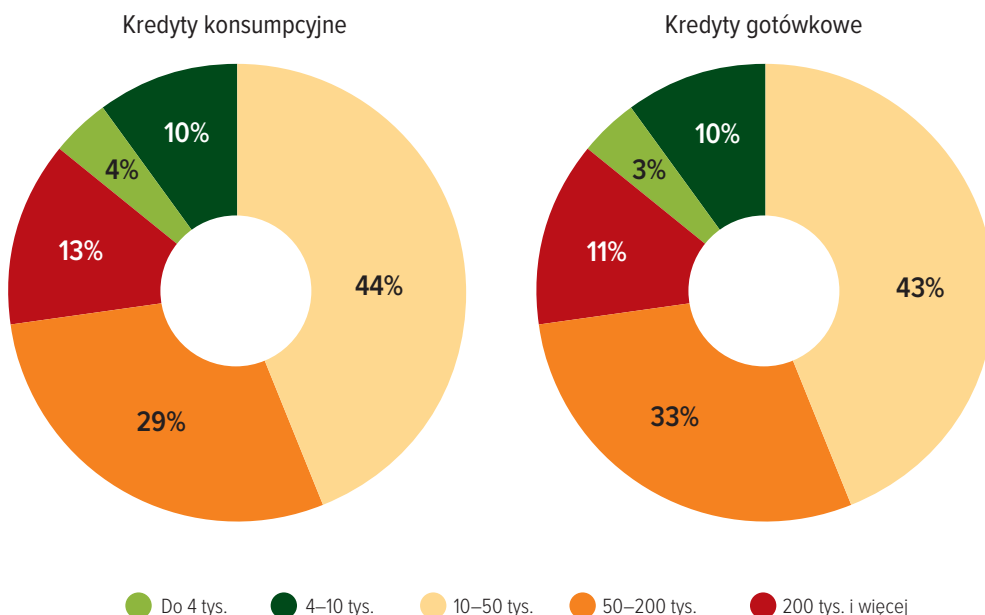
Tabela 1. Liczba kredytów gotówkowych udzielonych przez banki w okresie styczeń-wrzesień w latach 2011–2013 w zależności od kwoty, na którą kredyt został udzielony (w tys. szt.)

	Poniżej 1,5 tys. zł	1,5–4 tys. zł	4–10 tys. zł	Razem poniżej 10 tys. zł
2011	211	573	582	1366
2012	200	515	575	1290
2013	193	488	560	1241
dynamika 2013/2011	91,7%	85,1%	96,2%	90,9%

Kredyty na niskie kwoty mają mały udział w należnościach banków z tytułu kredytów konsumpcyjnych, w tym gotówkowych. Wiele banków wydaje się nie być zainteresowanych tym segmentem. Tylko siedem banków udziela w znaczącej ilości kredyty w najniższym przedziale kwotowym (poniżej 1500 zł). Kredyty poniżej 4 tys. zł stanowią tylko 4% w portfelu kredytów konsumpcyjnych (**WYKRES 3**), kredyty poniżej 10 tys. zł 14%.

Największy (73%) jest udział w portfelach banków kredytów konsumpcyjnych na kwoty pomiędzy 10 a 200 tys. zł, udział kredytów na kwoty powyżej 200 tys. zł wynosi 13%. Prawdopodobnie w znaczącej części kredyty wysokokwotowe finansują działalność gospodarczą osób zaciągających te kredyty.

Wykres 3. Struktura należności banków i SKOK-ów z tytułu kredytów konsumpcyjnych oraz gotówkowych w zależności od kwoty kredytu (czerwiec 2012)

Źródło: BIK S.A.

Firmy pożyczkowe a banki

Niewielka i słabnąca aktywność banków i SKOK-ów w segmencie pożyczek na niskie kwoty skłania do pytania, czy kredyty te „nie przeszły” do sektora pożyczkowego. Należności firm pożyczkowych są szacowane na 3–3,5 mld zł³. Nie jest to dużo w porównaniu z należnościami banków z tytułu udzielonych kredytów konsumpcyjnych (ponad 130 mld zł). Ale jeśli za punkt odniesienia do oceny wielkości należności firm pożyczkowych przyjąć bankowe i SKOK-owe należności z tytułu gotówkowych kredytów na niskie kwoty, bo w tym segmencie koncentruje się prawdopodobnie aktywność niezwiązanych z bankami firm pożyczkowych, to okazuje się, że firmy te mogą mieć podobne do banków udziały rynkowe. Należności banków z tytułu kredytów gotówkowych na kwoty poniżej 4 tys. zł wyniosły w czerwcu 2013 r. 2,2 mld zł, na kwoty poniżej 10 tys. zł – 9,9 mld zł. Nawet jeśli przyjąć, co jest prawdopodobne, że część kredytów raportowanych do BIK jako ratalne nie jest związana ze sprzedażą ratalną towarów i usług (należności banków z tytułu kredytów ratalnych poniżej 4 tys. i poniżej 10 tys. zł wynoszą odpowiednio 3,1 mld oraz 7,4 mld zł), to kwoty należności firm pożyczkowych są co najmniej znaczące w porównaniu z analogicznymi należnościami banków. Warto zauważyć, że bankowe należności w segmentach kredytów na niskie kwoty spadają, firm pożyczkowych rosną. Należności Providenta były wyższe po I półroczu br. o 14,1% niż rok wcześniej⁴.

Inny dyskutowany problem z dziedziny relacji firm pożyczkowych i banków to zaciąganie przez osoby fizyczne pożyczek na obu rynkach: bankowym i poza-bankowym. Wyrażane są opinie, że firmy pożyczkowe obsługują innych klientów niż banki. Zbadaliśmy tę sprawę. Z posiadanych przez BIK informacji wynika, że

3 Łukasz Gębski, *Mikropożyczki w Polsce*, „Rzeczpospolita” 21 listopada 2013, str. B1. Według sprawozdania finansowego brytyjskiej firmy International Personal Finance za I półrocze 2013, właściciela lidera firm pożyczkowych na polskim rynku Providenta, ich należności z tytułu udzielonych pożyczek na rynku polskim wyniosły 1,3 mld zł, <http://www.ipfin.co.uk/~media/Files/1/IPF-Refresh/Attachments/pdf/2013/HY-financial-report-ended-30062013.pdf>.

4 Sprawozdanie finansowe brytyjskiej firmy International Personal Finance za I półrocze 2013, właściciela Providenta lidera firm pożyczkowych na polskim rynku, <http://www.ipfin.co.uk/~media/Files/1/IPF-Refresh/Attachments/pdf/2013/HY-financial-report-ended-30062013.pdf>.

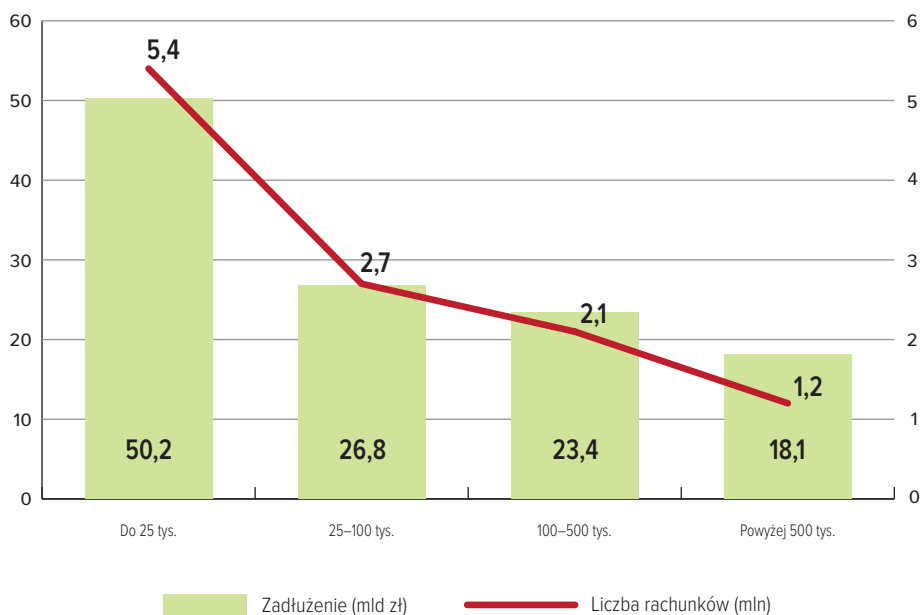
zdecydowana większość klientów firm pożyczkowych obsługuje jednocześnie kredyty w bankach i SKOK-ch. Osób nieposiadających historii kredytowej w BIK, o które pytają firmy pożyczkowe, jest niewiele. Dużo osób ubiegających się w firmach o pożyczkę ma negatywną historię kredytową w BIK.

Kredyty konsumpcyjne w układzie terytorialnym

W Biurze Informacji Kredytowej opracowujemy na zlecenia banków analizy terytorialne rynku kredytowego. Banki wykorzystują je do planowania rozwoju sieci oraz do oceny jej efektywności. Na **WYKRESIE 4** pokazujemy wartość należności i liczbę czynnych rachunków kredytów konsumpcyjnych w grupach gmin w zależności od liczby ludności. Rozkład ten jest zbliżony do rozkładu ludności w identycznych przedziałach. W gminach do 25 tys. mieszka 38% Polaków.

Wykres 4. Należności sektora z tytułu kredytów konsumpcyjnych i liczba czynnych rachunków w gminach o liczbie mieszkańców (oś pozioma). Stan na koniec czerwca 2013 r.

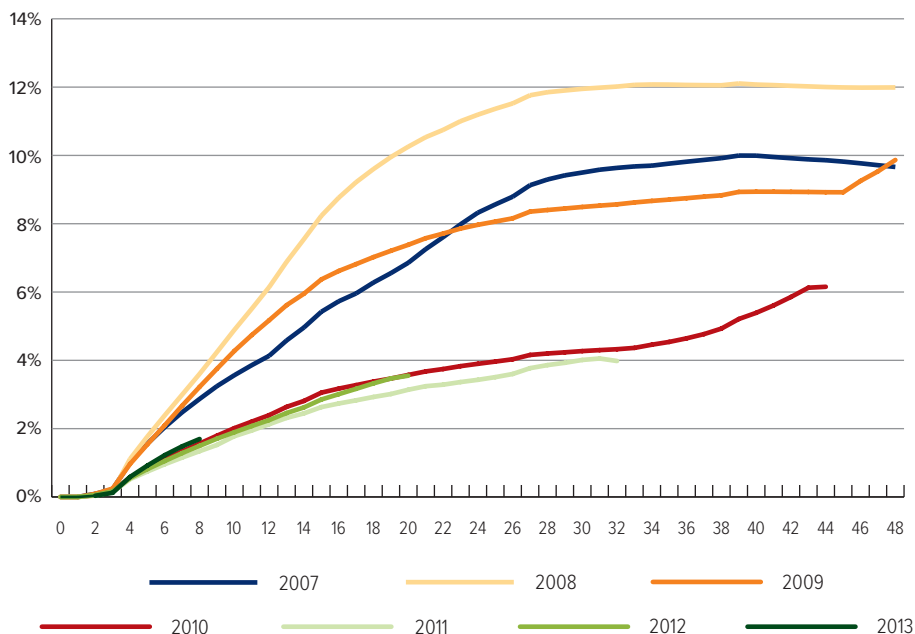
Źródło: BIK S.A.

Jakość kredytów konsumpcyjnych. Analiza *vintage*⁵

Potwierdza się wcześniejsza obserwacja trendów w ocenie jakości portfeli kredytów konsumpcyjnych. Poczynając od 2010 r. oceniana metodą *vintage* jakość kolejnych generacji portfeli jest zbliżona – linie *vintage* na **WYKRESIE 5** się pokrywają, co oznacza, że szkodowość portfeli, mierzona udziałem rachunków opóźnionych w obsłudze, w roczniku 2010 i późniejszych zależy od wieku port-

⁵ Opis metodologii *vintage* wraz ze wskazaniem jej mocnych i słabych stron zamieszczaliśmy w kolejnych edycjach do 2012 r., które są dostępne na naszej stronie www.bik.pl. Wskaźnik *vintage* to relacja liczby rachunków opóźnionych w obsłudze do wszystkich otwartych w danej generacji.

Wykres 5. Udział kredytów straconych (opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni) w liczbie rachunków otwartych w danym roczniku w kolejnych miesiącach po udzieleniu (analiza *vintage*)

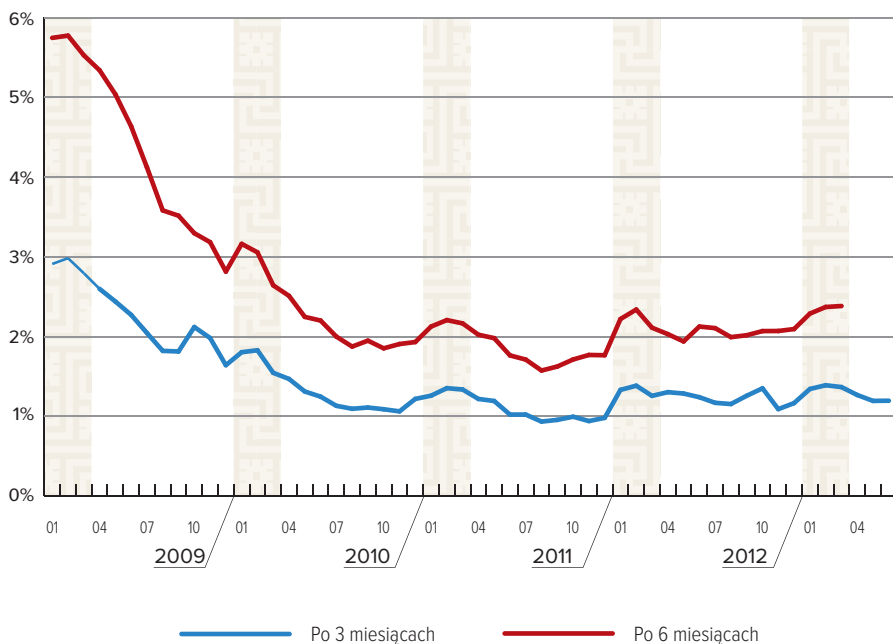

Źródło: BIK S.A.

fela. Na wykresie widać też, że udział rachunków opóźnionych w obsłudze po trzydziestym miesiącu po otwarciu prawie nie zwiększa się, co oznacza, że można na podstawie wartości z trzydziestego miesiąca prognozować w przybliżeniu finalny poziom strat na kredytach z danego rocznika. W roczniku 2009 udział rachunków straconych po 30 miesiącach wynosił 8,5%, w roczniku 2010 – 4,3%, w roczniku 2011 – 4,0%. Przypuszczamy, że finalny poziom strat w roczniku 2010 i w następnych rocznikach nie przekroczy 5%.

Na **WYKRESIE 6** przedstawiamy linie *vintage* kredytów konsumpcyjnych w innym niż na **WYKRESIE 5** układzie, który pozwoli ocenić relatywną jakość portfeli w pierwszych (trzech i sześciu) miesiącach. Aby uzyskać informacje o jakości „świeższych” portfeli kredytów konsumpcyjnych, bierzemy pod uwagę udział kredytów opóźnionych w obsłudze powyżej 30

Wykres 6. Udział kredytów konsumpcyjnych opóźnionych w obsłudze powyżej 30 dni po 3 i 6 miesiącach po udzieleniu w kolejnych generacjach (oznaczonych na osi poziomej)

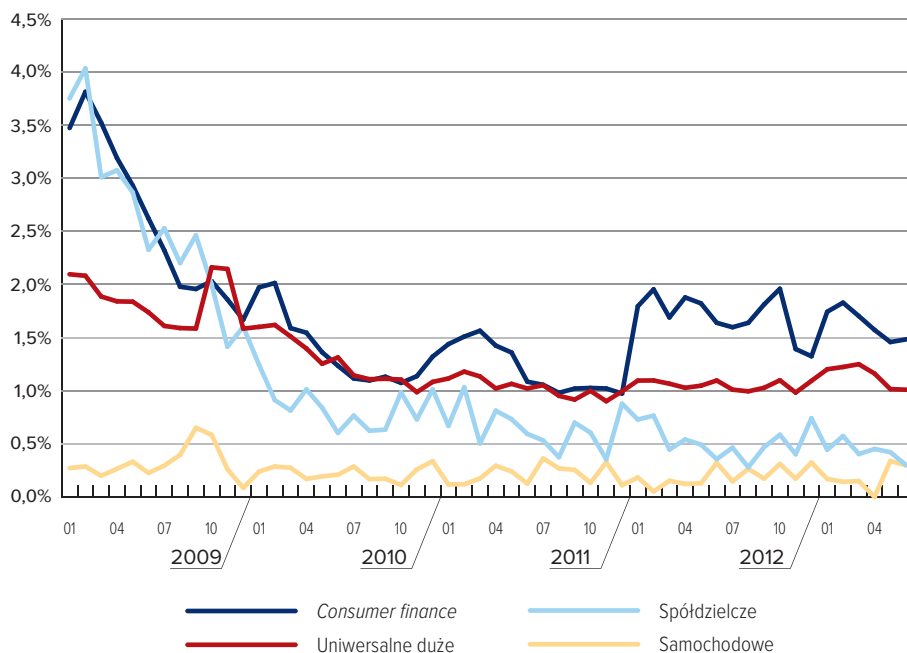

Źródło: BIK S.A.

(a nie 90 jak na poprzednim wykresie) dni, co pozwala nam oceniać także kredyty udzielone w czerwcu 2013 r. Z wykresu wynika, że poczynając od 2010 r. (a ściślej od drugiego półrocza 2010) jakość portfeli jest stabilna. Tę stabilność banki uzyskały kosztem znacznego obniżenia skali kredytowania, zwłaszcza w segmencie kredytów na mniejsze kwoty.

Jakość
nowych kredytów
konsumpcyjnych
jest na
**stabilnym
poziomie**

Wykres 7. Udział kredytów konsumpcyjnych opóźnionych w obsłudze powyżej 30 dni w portfelach grup banków po 6 miesiącach po udzieleniu w kolejnych generacjach (oznaczonych na osi poziomej)

Źródło: BIK S.A.

Na **WYKRESIE 7** pokazujemy jakość kredytów w podziale na grupy banków. Zwraca uwagę olbrzymi postęp w jakości udzielanych kredytów, poczynając od 2009 r., w grupach banków spółdzielczych i *consumer finance*. Niższa jakość portfeli banków z grupy *consumer finance* wygenerowanych w 2012 r. wynika z silnego zmniejszenia skali kredytowania w związku z migracją istotnej części kredytów do powiązanych z tymi bankami firm udzielających kredytów ratalnych. Transakcje gotówkowe, które pozostały w tych bankach, są gorszej jakości w porównaniu z tymi, które odeszły.

Karty kredytowe

Ożywieniu na rynku kredytów konsumpcyjnych w III kwartale nie towarzyszył wzrost liczby czynnych¹ rachunków kartowych ani też nowo otwieranych rachunków. Liczba kart aktywnych nawet spadała.

Liczbę rachunków kart kredytowych otwieranych w latach 2011–2013 pokazuje **WYKRES 8**. Poczynając od maja, wydawnictwo nowych kart kształtowało się w 2013 r. na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego. W miesiącach styczeń–kwiecień wydawano znacznie mniej nowych kart niż w latach poprzednich. Wzrost nowych rachunków kartowych w październiku ma zapewne charakter sezonowy.

Wydawnictwo kart kredytowych charakteryzuje się znaczną zmiennością z miesiąca na miesiąc i z wykresu nie wynika, że zmienność ta ma głównie charakter sezonowy. Może ona wynikać z różnego rozumienia daty otwarcia rachunku. W przypadku umów na karty kredytowe można ją rozumieć jako datę podpisania umowy przez klienta, datę wysyłki karty, datę upływu terminu, w którym klient może niezamawianą kartę zwrócić, albo datę aktywizacji (pierwszego użycia) karty kredytowej. O różnym sposobie rozumienia tej daty przez banki świadczy znaczny zakres informacji o otwieranych rachunkach w danym miesiącu podawany we wsadach następujących miesięcy.

Natomiast liczba rachunków (kart) czynnych i aktywnych systematycznie, choć powoli, spada (**WYKRES 9**). Od stycznia do września ubyło 261 tys. (4%) rachun-

¹ Karty czynne definiujemy jako posiadające ważny limit kredytowy, karty aktywne to takie, na rachunkach których na koniec września 2013 r. występuje saldo kredytowe w wysokości co najmniej 200 zł.

Wykres 8. Liczba rachunków kart kredytowych otwieranych w kolejnych miesiącach lat 2011–2013 (w tys. szt.)

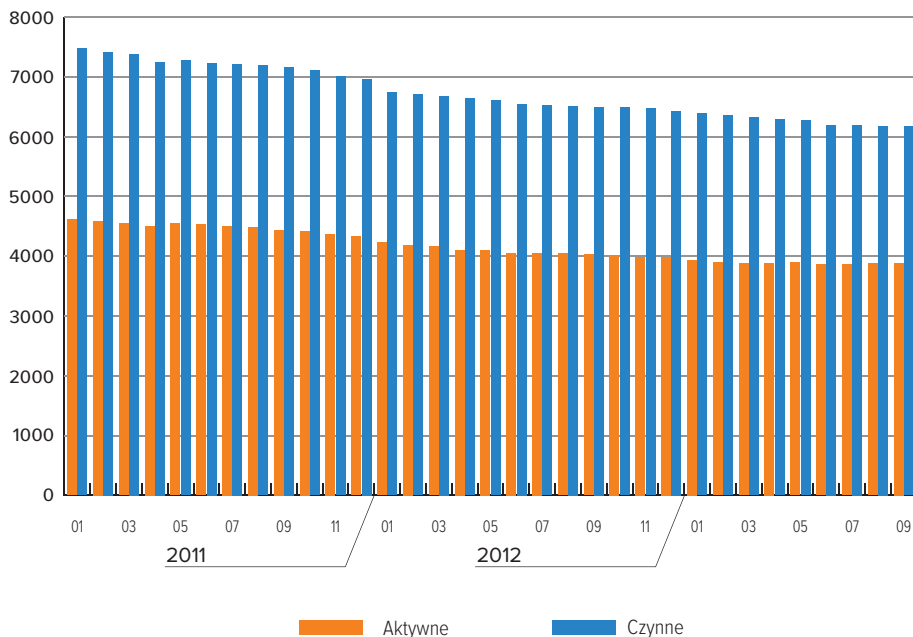
Źródło: BIK S.A.

ków kart czynnych i 101 tys. rachunków (3,6%) kart aktywnych. Trend spadkowy tych wielkości wystąpił także w 2012 r. W latach poprzednich, kiedy banki porządkowały swoje portfele, spadki były dużo głębsze².

W końcu września 2013 r. czynnych było 6 168 tys. rachunków kartowych, a 3 884 tys. kart było przez ich posiadaczy używane (rachunki aktywne). Penetracja rynku przez karty kredytowe jest więc niewielka. Niecałe 4 mln kart na 30 mln dorosłych Polaków to nie jest dużo. Relacja kart aktywnych do czynnych w latach 2011–2013 była stabilna, na poziomie 62–63%. Stabilność ta świadczy, że trwający w ban-

² Dane dla lat 2009 i 2010 podaliśmy w poprzedniej edycji KREDYT TRENDY.

Wykres 9. Liczba rachunków czynnych i aktywnych na koniec miesiący lat 2011–2013 (w tys. szt.)

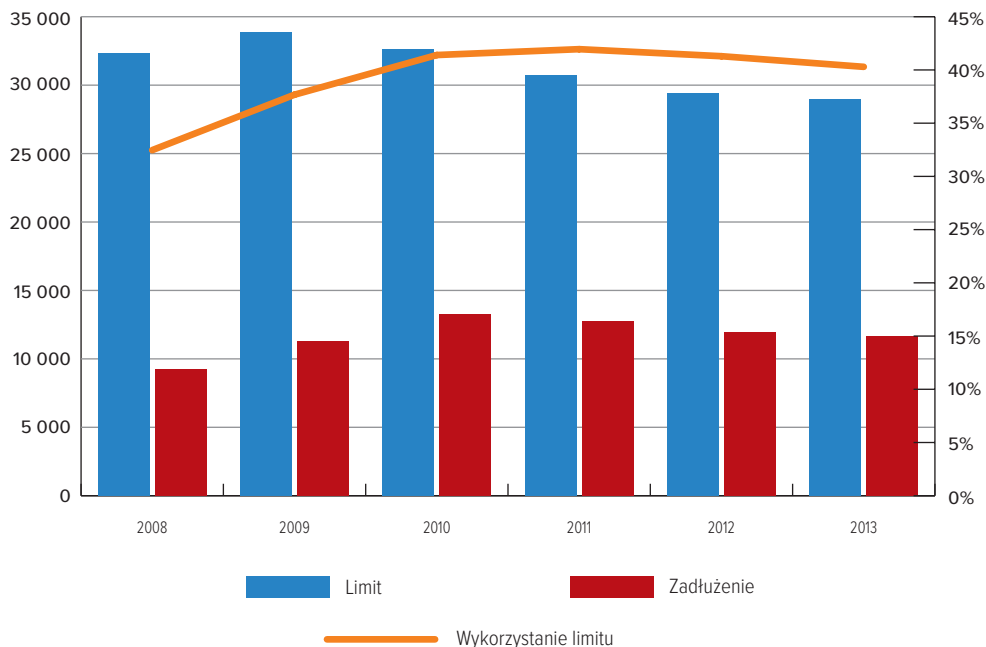
Źródło: BIK S.A.

kach od 2008 r. proces zamykania rachunków kartowych nieaktywnych i automatycznego oferowania klientom kart w ramach *cross sellingu* został zatrzymany.

Zadłużenie na rachunkach kart kredytowych (**WYKRES 10**) w końcu września 2013 r. wyniosło 11,7 mld zł, co oznacza niewielki spadek w porównaniu z początkiem roku (o 300 mln zł). Kredy-

Osób korzystających z kart kredytowych jest ciągle niewiele. Debetówki znacznie popularniejsze

Wykres 10. Kwoty limitów i zadłużenie w kartach kredytowych. Stany na koniec grudnia lat 2008–2012 (w mln zł) oraz stopień wykorzystania limitów (w % – oś prawa)

Źródło: BIK S.A.

tobiorcy mieli na swych kartach przyznany limit w wysokości 29 mld zł, czyli wykorzystali go w 40%. Stopień wykorzystania limitu w latach 2008–2011 rósł, potem się ustabilizował z lekką tendencją spadkową. W grudniu 2008 r. stopień wykorzystania limitów przez posiadaczy kart wynosił tylko 32%. Późniejszy wzrost wykorzystania limitów wynikał ze zmniejszenia liczby czynnych kart nieaktywnych oraz z ostrożniejszego ustalania przez banki wysokości limitów. Średni limit na karcie kredytowej nie jest wysoki, wynosił we wrześniu 2013 r. 4695 zł.

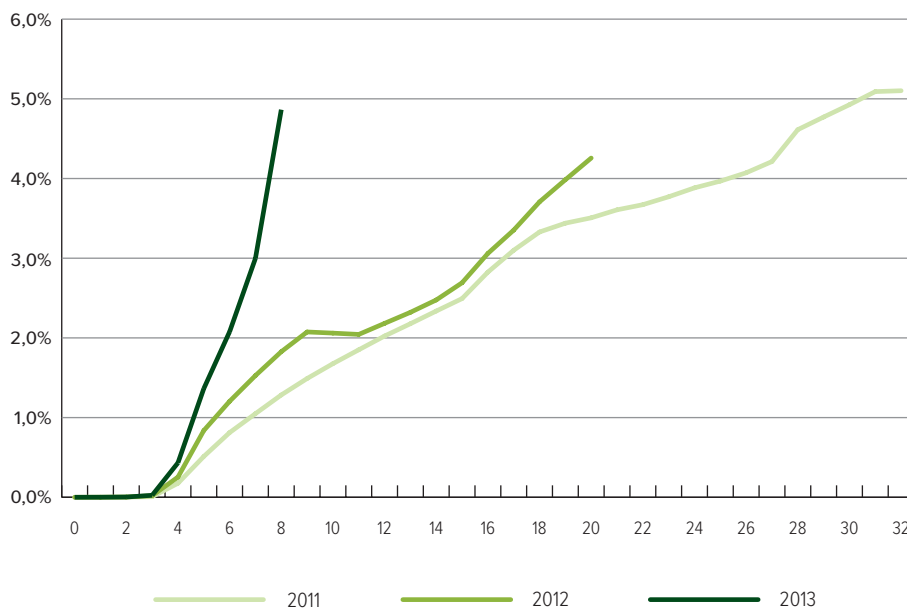
Jakość rachunków kart kredytowych

Mierzenie jakości kredytów udzielanych w rachunkach kart kredytowych rodzi problemy metodologiczne. Metodę bilansową pomiaru (relacja kwot zaległych do

zadłużenia) można w przypadku kredytów kartowych stosować analogicznie jak przy innych kredytach. Pomiar taki pozwala ocenić potrzeby rezerwowania bilansu banku, nie pokazuje natomiast ryzyka związanego z wydawnictwem kart (prawdopodobnego poziomu strat). Z kolei wyniki stosowanych w raporcie KREDYT TRENDY ocen jakości udzielanych kredytów w rachunkach kart metodą *vintage* są trudne do interpretacji bez dodatkowych informacji, których w bazach BIK brak. Nie jest jasne, jak oceniać ryzyko kredytu na karcie, gdyż ma ono trzy poziomy: ryzyko kredytu przyrzeczonego, ryzyko kredytu płatniczego (bezodsetkowego) i ryzyko kredytu właściwego. Na podstawie posiadanych w bazach BIK informacji nie możemy odróżnić kredytu płatniczego od właściwego. Nie mamy informacji, na ilu rachunkach aktywnych występują salda oprocentowane i ile one wynoszą. Na **WYKRESIE 11** pokazujemy linie *vintage* dla rachunków kartowych otwartych w latach 2011–2013 dla 32 miesięcy od otwarcia. Pokazana jest relacja rachunków opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni do liczby wszystkich rachunków tego rocznika. Udział rachunków opóźnionych w roczniku 2011 (4,9%) po 30 miesiącach jest nieco wyższy niż w przypadku kredytów konsumpcyjnych tak samo ocenianych (4,0%, por. **WYKRES 5**), ale gdyby odnieść liczbę rachunków opóźnionych do liczby rachunków aktywnych, byłby znacznie wyższy (ok. 7%), gdyż około 40% kart jest nieaktywnych.

Wykres 11. Udział rachunków kartowych opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni w liczbie rachunków otwartych w rocznikach 2011–2013 w kolejnych miesiącach po udzieleniu (analiza *vintage*)

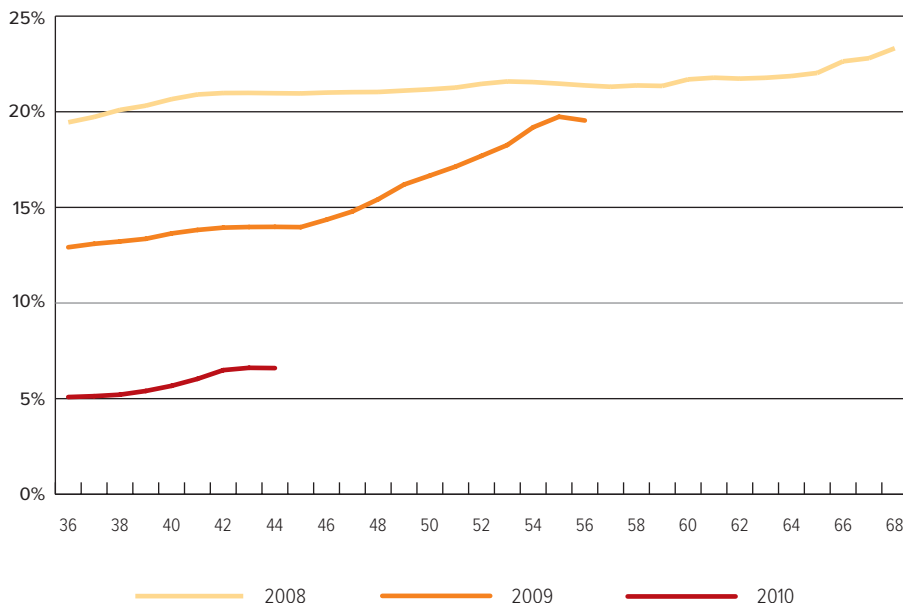

Źródło: BIK S.A.

Zwraca uwagę wysoka szkodowość kart wydanych w 2013 r. We wrześniu 2013 r. blisko 5% rachunków kart kredytowych otwartych na początku roku wykazało opóźnienia powyżej 90 dni. Karty wydane w następnych miesiącach są podobnej, słabej jakości. Wynika to ze strategii wydawnictwa kart przyjętej przez niektóre (nieliczne) instytucje, które wydają w uproszczonej procedurze karty z niskimi limitami „na próbę”, zamykając je, jeśli klient nie obsługuje ich terminowo.

Jakość kart, oceniana metodą *vintage* po 36 miesiącach po udzieleniu, jest w roczniku 2010 czterokrotnie lepsza niż kart wydanych w 2008 r. (**WYKRES 12**). Z 3047 tys. rachunków otwartych w 2008 r. jedna trzecia była nadal czynna we wrześniu 2013 r. Z kart otwartych w 2009 r. czynnych jest 36%, z rocznika 2010 – 44%.

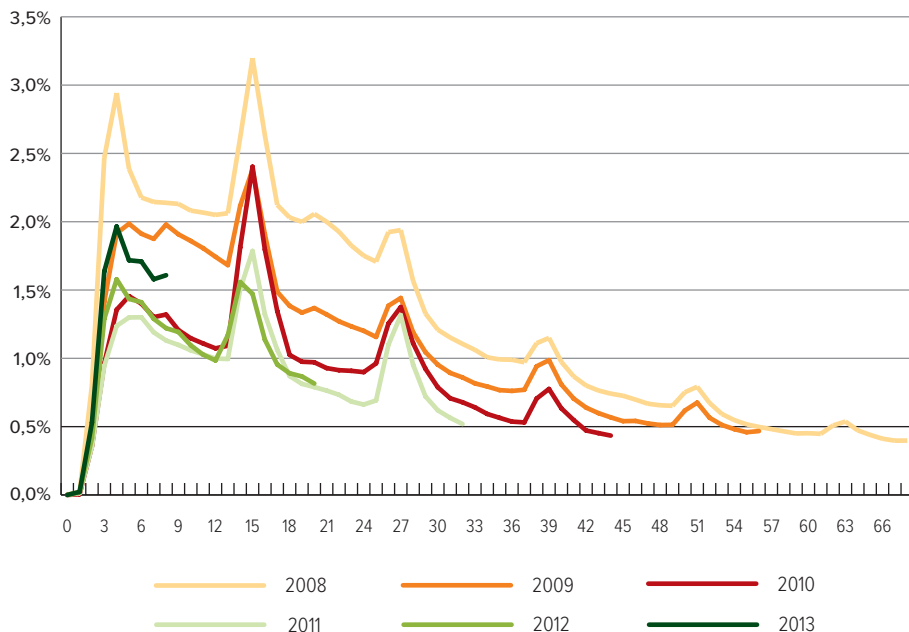
Wykres 12. Udział rachunków kartowych opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni w liczbie rachunków otwartych w rocznikach 2008–2010 w kolejnych miesiącach po udzieleniu (analiza *vintage*)

Źródło: BIK S.A.

Ważna jest obserwacja, że szkodowość rachunków kartowych, podobnie jak kredytów konsumpcyjnych, po 30 miesiącach po otwarciu rachunku prawie nie rośnie. Lekkie wzrosty linii *vintage* roczników 2008 i 2010, widoczne na **WYKRESIE 12** na prawych końcówkach linii, wynikają ze słabszej jakości kredytów konsumpcyjnych i kartowych udzielanych na początku lat i nie są reprezentatywne dla całych roczników. Wyraźniejszy wzrost udziału opóźnionych rachunków po 46. miesiącu w roczniku 2009 wynika stąd, że w trakcie tego roku banki wprowadzały zasadnicze zmiany w swych politykach kredytowych, których pełne skutki widać na wykresie rocznika 2010 i późniejszych. Generalnie można przyjąć, że oczekiwana szkodowość rachunków kartowych otwieranych przez banki według wypracowanych wówczas standardów ostrożnościowych wyniesie, podobnie jak kredytów konsumpcyjnych, około 5%. Skoro osoby obsługi-

Wykres 13. Udział rachunków w sytuacji chwiejnej (opóźnionych w obsłudze powyżej 30, ale nie więcej niż 90 dni) w liczbie rachunków otwartych w roczniku w kolejnych miesiącach po otwarciu

Źródło: BIK S.A.

jące terminowo karty kredytowe przez 30 miesięcy rzadko opóźniają obsługę w następnych miesiącach, to taka historia obsługi karty może być przez banki interpretowana jako test wiarygodności kredytowej tych osób. Świadczy o tym też **WYKRES 13**, na którym widać, że tylko pół procent rachunków czynnych przez wiele lat wpada w przejściowe opóźnienia, które definiujemy jako zaleganie w obsłudze przez więcej niż 30 dni, ale mniej niż 90.

Kredyty mieszkaniowe

Po raz pierwszy od ponad dwóch lat sprzedaż kredytów mieszkaniowych była w III kwartale nieco wyższa niż rok wcześniej, głównie dzięki wynikom września. Koniec spadków?

Sprzedaż kredytów w wyrażeniu ilościowym pokazujemy na **WYKRESIE 14**. W III kwartale 2013 r. banki udzieliły 55,8 tys. kredytów mieszkaniowych, o 3,7% więcej niż przed rokiem. W okresie styczeń–październik banki udzieliły 172,1 tys. kredytów, to jest o 6% mniej niż rok wcześniej. Po półroczu roczny wskaźnik dynamiki wynosił minus 13%.

Wykres 14. Liczba kredytów mieszkaniowych udzielonych w kolejnych miesiącach lat 2011–2013

Źródło: BIK S.A.

Wykres 15. Wartość kredytów mieszkaniowych udzielonych w kolejnych miesiącach lat 2011–2013 (w mln zł)

Źródło: BIK S.A.

Wartość kredytów mieszkaniowych udzielonych w III kwartale 2013 r. (**WYKRES 15**) wyniosła 10 256 mln zł (wzrost r./r. o 3,1%), zaś w okresie styczeń–wrzesień – 28 237 mln zł (spadek r./r. o 11%).

Jakość kredytów mieszkaniowych

Jakość kredytów oceniamy w KREDYT TRENDY dwiema metodami: bilansową i *vintage*. W pierwszej wskaźnik kredytów straconych mierzymy relacją liczby rachunków kredytowych (tu mieszkaniowych) opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni do ogółu rachunków czynnych w momencie badania. W liczniku i mianowniku nie ma rachunków już zamkniętych. Wyliczamy też podobny wskaźnik dla kredytów w sytuacji chwiejnej. Wyraża on relację liczby rachunków opóźnionych powyżej 30 dni, ale nie więcej niż 90 dni, do wszystkich rachunków czynnych. Przy metodzie *vintage* mierzymy udział rachunków straconych w liczbie wszystkich rachunków otwartych w danej generacji (miesiącu, roku) w kolejnych

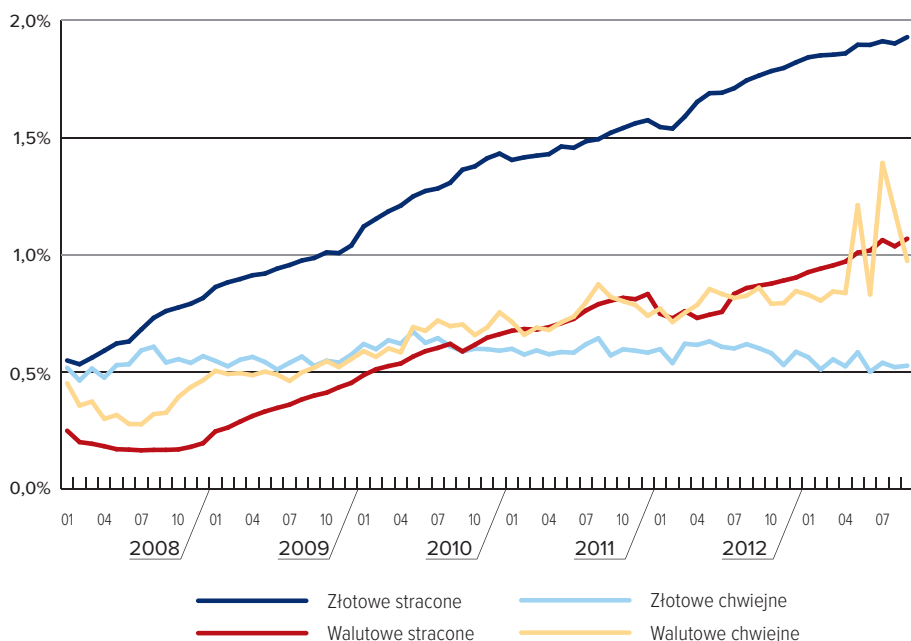
miesiącach po udzieleniu. Wskaźnik ten przybiera postać szeregu liczb, które obrazują tempo i skalę psucia się danej generacji wraz z upływem czasu. Maksymalny (finalny) udział strat ujawnia się wraz ze spłatą ostatniego kredytu pochodzącego z danej generacji.

Obie metody mają swoje wady i zalety. Analizowaliśmy je w marcowej edycji KREDYT TRENDY i edycjach wcześniejszych, dostępnych na naszej stronie www.bik.pl. Generalnie metoda bilansowa analizuje strukturę bilansu banku w momencie badania. Metoda *vintage* mierzy jakość procesu kredytowego.

Ujęcie bilansowe

Na **WYKRESIE 16** pokazujemy jakość kredytów mieszkaniowych ocenianych metodą bilansową. Zarówno w portfelu walutowym, jak i złotowym rośnie udział kredytów straconych, co w dużej mierze jest skutkiem starzenia

Wykres 16. Udział rachunków straconych (opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni) oraz rachunków w sytuacji chwiejnej (opóźnionych ponad 30 dni, ale nie więcej niż 90) w liczbie rachunków czynnych w dacie obserwacji

Źródło: BIK S.A.

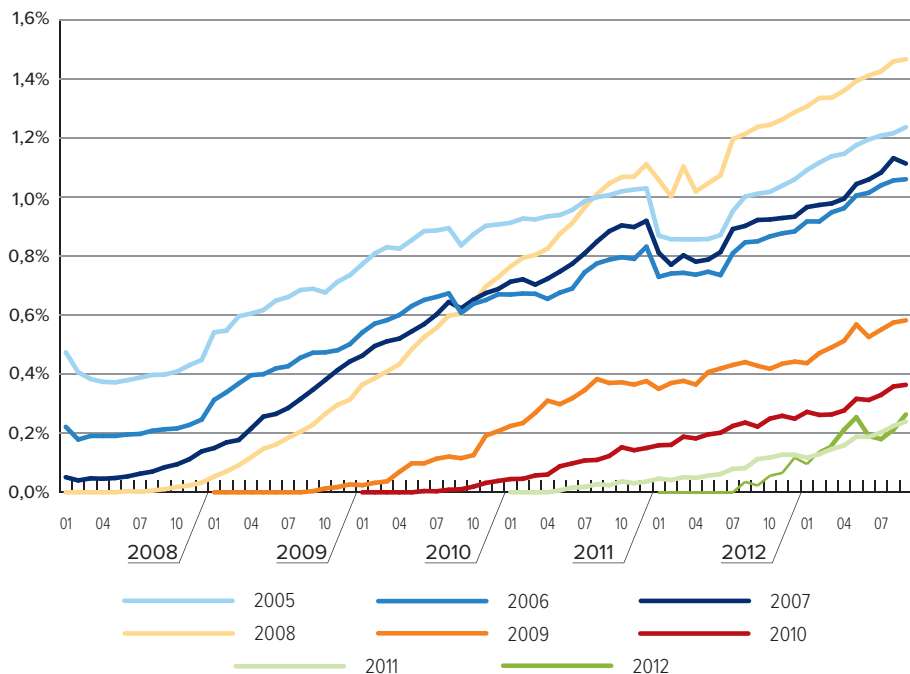

się portfeli. Z biegiem czasu w strukturze portfela więcej ważą kredyty starsze, a te z natury rzeczy są gorszej jakości niż kredyty niedawno udzielone. Należy oczekiwać, czego na razie nie widać, szybszego psucia się kredytów walutowych. Obecnie prawie nie ma nowych kredytów mieszkaniowych udzielanych w walutach obcych, średni wiek kredytu walutowego rośnie, czemu powinien towarzyszyć wzrost udziału kredytów straconych. Tymczasem tempo wzrostu udziału kredytów straconych w portfelu walutowym jest zbliżone do złotowego. Może to wynikać ze stosowania przez niektóre banki praktyki przewalutowania windykowanych kredytów walutowych na złote. Rośnie natomiast w portfelu walutowym udział kredytów określanych tu jako będące w sytuacji chwiejnej. Jest on wyższy w portfelu walutowym niż w złotowym, co powinno z czasem przenieść się na szybszy wzrost udziału kredytów straconych w tym portfelu. Zwraca uwagę duży wzrost udziału kredytów walutowych w sytuacji chwiejnej w maju i sierpniu 2013 r. Wygląda na to, że w tych miesiącach kilka tysięcy kredytobiorców nie spłaciło raty przez ponad 30 dni, ale opóźnienia te w następnym miesiącu wyrównali. Dotyczy to trzech banków i być może wynika ze zmian procedur księgowych w tych bankach.

Jakość portfeli walutowych – ujęcie *vintage*

Na **WYKRESIE 17** pokazujemy udział kredytów straconych w portfelu walutowym liczony metodą *vintage*. W liczniku wskaźnika jest liczba kredytów opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni, w mianowniku wszystkie kredyty udzielone w danym roku (także spłacone). W ciągu ostatnich 12 miesięcy odsetek kredytów straconych w portfelu walutowym wzrósł o 2 promile, w roczniku 2008 o 3 pro-

Wykres 17. Kredyty mieszkaniowe w walutach obcych. Udział rachunków opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni. Analiza *vintage* roczników 2005–2012

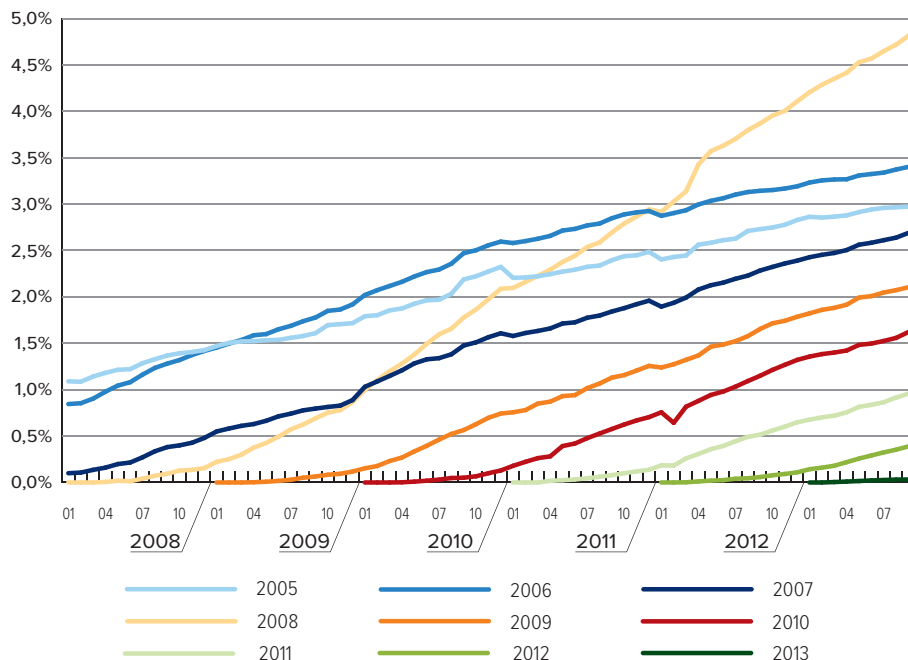
Źródło: BIK S.A.

mile. Niestabilność przebiegu linii roczników 2005–2008 może wynikać z przewalutowań windykowanych kredytów na złote. Widoczna na wykresie poprawa wskaźników w pierwszej połowie 2012 r. jest rzędu 1 promila.

Jakość portfeli złotych – ujęcie *vintage*

Na **WYKRESIE 18** pokazujemy proces psucia się kolejnych roczników złotych kredytów mieszkaniowych. Psują się one szybciej niż walutowe. W ciągu ostatnich 12 miesięcy w portfelach tych przybyło od 2 do 9 promili kredytów straconych. Nie wydaje się, aby wzrosty te wynikały z przewalutowań, choć jest to możliwe. Banki raczej zaniechały przewalutowań windykowanych kredytów walutowych. W najbliższych miesiącach należy oczekiwać spowolnienia procesu psucia się kredytów złotych wskutek spadku wysokości rat. Korzyści z obniżek stóp procentowych (WIBOR-u) kredytobiorcy odczuwają z opóźnieniem.

Wykres 18. Kredyty mieszkaniowe w złotych. Udział rachunków opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni. Analiza *vintage* roczników 2005–2013

Źródło: BIK S.A.

Tabela 2. Przyrost udziału kredytów straconych w portfolio złotych kredytów mieszkaniowych w rocznikach 2005–2012 (w pkt. proc.) w okresie wrzesień 2012 – wrzesień 2013

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
0,2	0,3	0,4	0,9	0,4	0,5	0,4	0,3

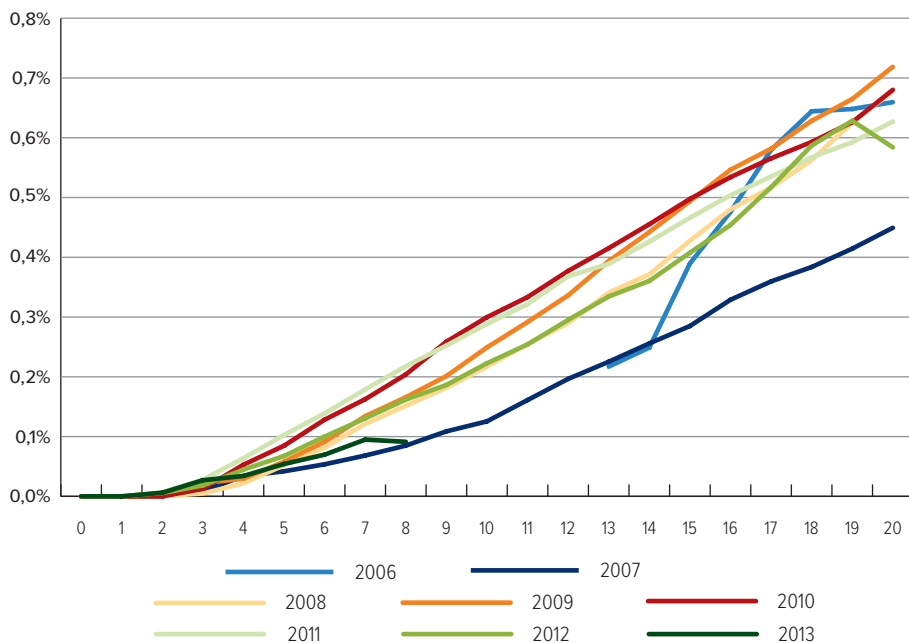
Jakość portfeli złotych i walutowych łącznie – ujęcie *vintage*

W poprzednich edycjach KREDYT TRENDY pokazywaliśmy linie *vintage* wybranych roczników łącznie dla portfeli mieszkaniowych walutowych i złotych. Aby wykres był bardziej czytelny, pomijaliśmy niektóre roczniki. Gdy na jednym wykresie uwzględniamy wszystkie roczniki, poczynając od 2005, wskutek zagęszczenia i przecinania się linii obraz jest nieprzejrzysty. Czytelnicy zwracali się do nas o uzupełnienie wykresu o pominięte roczniki. W tej edycji zamiesz-

czamy linie wszystkich roczników (**WYKRESY 19 i 20**), względną przejrzystość osiągając przez pokazanie linii *vintage* na dwóch wykresach: udział kredytów straconych w pierwszych dwudziestu miesiącach oraz udział w miesiącach następnym.

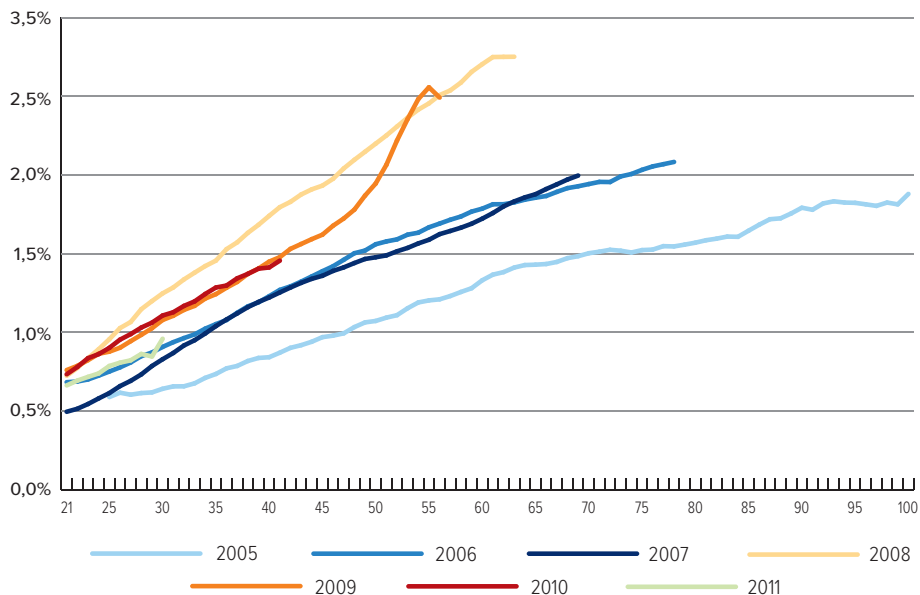
Przyjmuje się zwykle, że po około siedmiu latach po udzieleniu udział nieobsługiwanych kredytów przestaje rosnąć. Zasada ta nie znajduje potwierdzenia na **WYKRESIE 20**, gdzie nawet po stu miesiącach (8 latach) nie widać wyraźnego osłabienia przyrostu udziału kredytów straconych w liczbie kredytów otwartych w roczniku 2005, mimo że 40% rachunków kredytów wówczas udzielonych zostało już zamkniętych. Silnie malejąca liczba rachunków czynnych z danego rocznika powinna skutkować zmniejszaniem się z biegiem czasu liczby kredytów wchodzących do zbioru straconych. Na **WYKRESIE 21** pokazujemy odsetek rachunków zamkniętych do września 2013 r., pochodzących z kolejnych roczników.

Wykres 19. Kredyty złotowe i walutowe łącznie. Udział rachunków opóźnionych w spłacie powyżej 90 dni w pierwszych 20 miesiącach po udzieleniu. Analiza *vintage* roczników 2005–2013

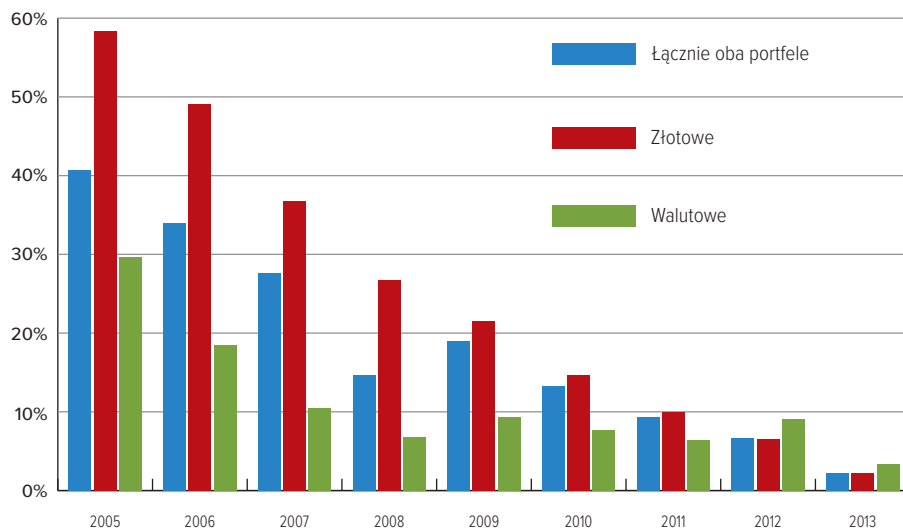
Źródło: BIK S.A.

Wykres 20. Kredyty złotowe i walutowe łącznie. Udział rachunków opóźnionych w spłacie powyżej 90 dni w 21. i dalszych miesiącach po udzieleniu. Analiza *vintage* roczników 2005–2011

Źródło: BIK S.A.

Wykres 21. Udział rachunków zamkniętych (stan na wrzesień 2013 r.) w liczbie rachunków otwartych w kolejnych latach

Źródło: BIK S.A.

Rachunki kredytów złotych są znacznie częściej zamykane niż kredytów walutowych. Jest to zrozumiałe w stosunku do roczników przedkryzysowych, gdy złoty był mocny, gdyż kredytobiorcy walutowi z tych roczników, spłacając bądź przewalutowując rachunki, musieliby ponieść koszty różnic kursowych, ale wyższy udział zamkniętych rachunków złotych występuje też w rocznikach 2010 i 2011. Lata 2012 i 2013 to okres wygaszania przez banki kredytowania w walucie. W 2013 r. udzieliły one tylko 1180 kredytów nominowanych w walucie obcej.

Kredyty mieszkaniowe w układzie geograficznym

Jak zostało już wykazane, spadki kredytów mieszkaniowych, bardzo silne w 2012 i pierwszej połowie 2013 r., w trzecim kwartale zostały powstrzymane, a nawet zanotowano lekki wzrost liczby i wartości nowych umów kredytowych. Sytuacja wygląda jednak różnie, jeśli obserwuje się rynki lokalne.

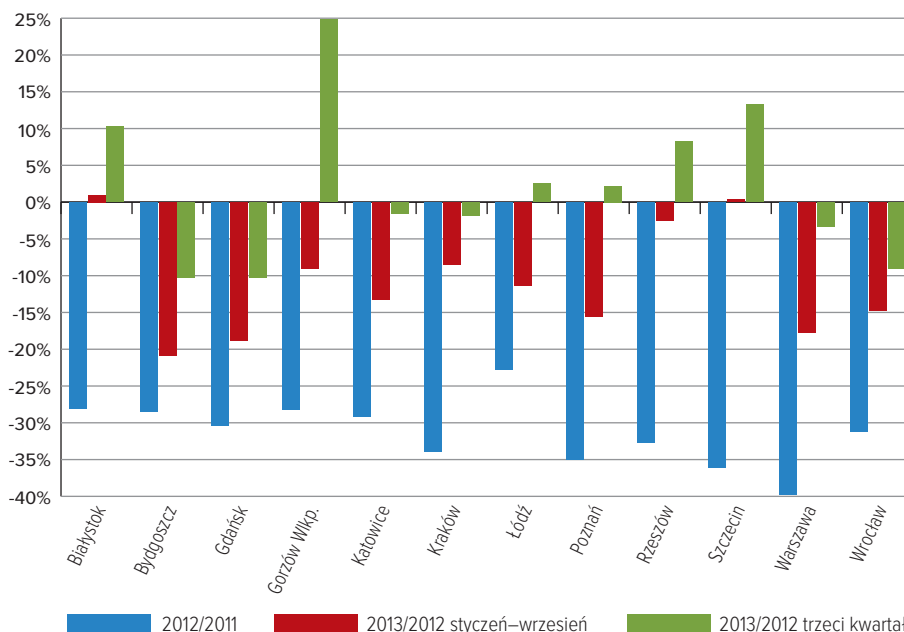
Na **WYKRESIE 22** pokazujemy wskaźnik dynamiki kwot umów na kredyty mieszkaniowe w dwunastu największych miastach Polski. Okazuje się, że spadek dynamiki akcji kredytowej w tych miastach w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. był głębszy niż w całej Polsce. W 2012 r. udzielono w Polsce, licząc wartościowo, o 27% mniej kredytów niż w 2011 r., ale w dwunastu miastach spadek wyniósł 35%, w Warszawie aż 40% (najwięcej spośród wybranej dwunastki)¹. Także w innych wielkich miastach ograniczenie akcji kredytowej było większe od średniej krajowej – w Krakowie 34%, w Poznaniu 35%, we Wrocławiu 31%.

W okresie styczeń–wrzesień 2013 r. spadek kwoty udzielonych kredytów w skali kraju wyniósł 11,3%, ale w miastach dwunastki 14,2%, w tym w Warszawie 17,7%. W wielkich miastach mieszkania są drogie, ale siła nabywcza ich mieszkańców jest wyższa niż średnia krajowa, bezrobocie niższe.

Jeszcze trudniej wytłumaczyć wzrost wartości kredytów mieszkaniowych w układzie geograficznym w trzecim kwartale 2013 r. w porównaniu z tym samym

¹ Lokalizujemy kredyt po adresie korespondencyjnym kredytobiorcy. Zatem jeśli osoba, która mieszka np. w Radomiu i ten adres podała bankowi „do korespondencji”, zaciąga kredyt (obojętne gdzie) w celu zakupu mieszkania w Warszawie, to kredyt ten zalicza się do Radomia. Ten sposób liczenia zaniża dynamikę dużych miast, gdzie saldo migracji jest dodatnie.

Wykres 22. Dynamika kwot kredytów mieszkaniowych udzielonych mieszkańcom głównych miast Polski

Źródło: BIK S.A.

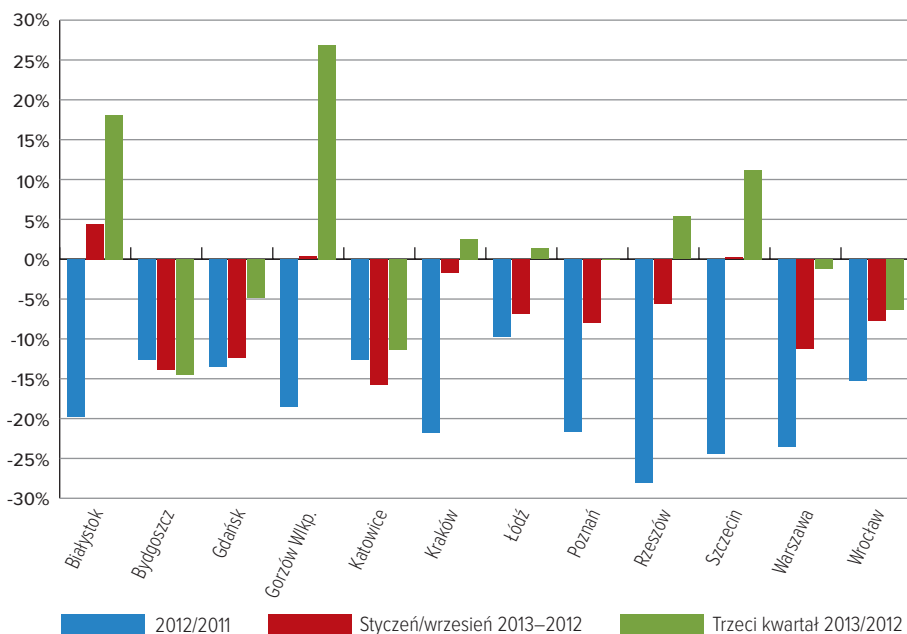
kwartałem 2012 r. Odbudowa akcji kredytowej następuje w mniejszych miastach z dwunastki. Mieszkańcom Gorzowa Wielkopolskiego w trzecim kwartale 2013 r. udzielono kredytów mieszkaniowych na kwotę o 25% wyższą niż przed rokiem. Dynamika akcji kredytowej wynosiła tam w 2012 r. minus 28%, za trzy kwartały 2013 r. minus 9%.

Wzrost wartości kredytów w trzecim kwartale odnotowano także w Szczecinie, Rzeszowie, Białymstoku, niewielki w Poznaniu i Łodzi.

Mieszkańcom dwunastu miast pokazanych na wykresach udzielono około 30% wszystkich kredytów w ujęciu wartościowym. Najmniej mieszkańcom Gorzowa – 107 mln w 2013 r., następnie Rzeszowa – 168 mln, Białegostoku – 253 mln zł.

Na **WYKRESIE 23** pokazujemy dynamikę akcji kredytowej w dwunastu miastach Polski w wyrażeniu ilościowym. Spadek liczby kredytów był w 2012 r. i w pierwszej

Wykres 23. Dynamika liczby kredytów mieszkaniowych udzielonych mieszkańcom głównych miast Polski

Źródło: BIK S.A.

połowie 2013 r. mniejszy, ale tendencje są podobne. Kredytów w 2012 r. było mniej o 13%, ale w Warszawie mniej o 23%, Poznaniu i Krakowie o 22%.

Różnice w rozwoju akcji kredytowej w układzie geograficznym trudno wyprowadzić z analizy środowiska socjoekonomicznego tych miast. Planowanie akcji kredytowej w rozbiciu na lokalne rynki wymaga obecnie znajomości danych o tych rynkach. Biuro Informacji Kredytowej realizuje takie analizy dla banków, które zamawiają je w niektórych przypadkach schodząc na poziom gminy lub nawet kodu pocztowego.

Kredyty przedsiębiorców

Biuro Informacji Kredytowej początkowo gromadziło tylko informacje dotyczące kredytów dla gospodarstw domowych, udzielanych na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą. Od kilku lat budujemy bazę danych o kredytach zaciąganych na działalność gospodarczą. Trafiają do niej kredyty udzielane przez banki osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą, rolnikom, spółkom osobowym i kapitałowym oraz innym podmiotom (samorządom, różnym organizacjom, wspólnotom i spółdzielniom mieszkaniowym itp.).

Baza danych „Przedsiębiorca”

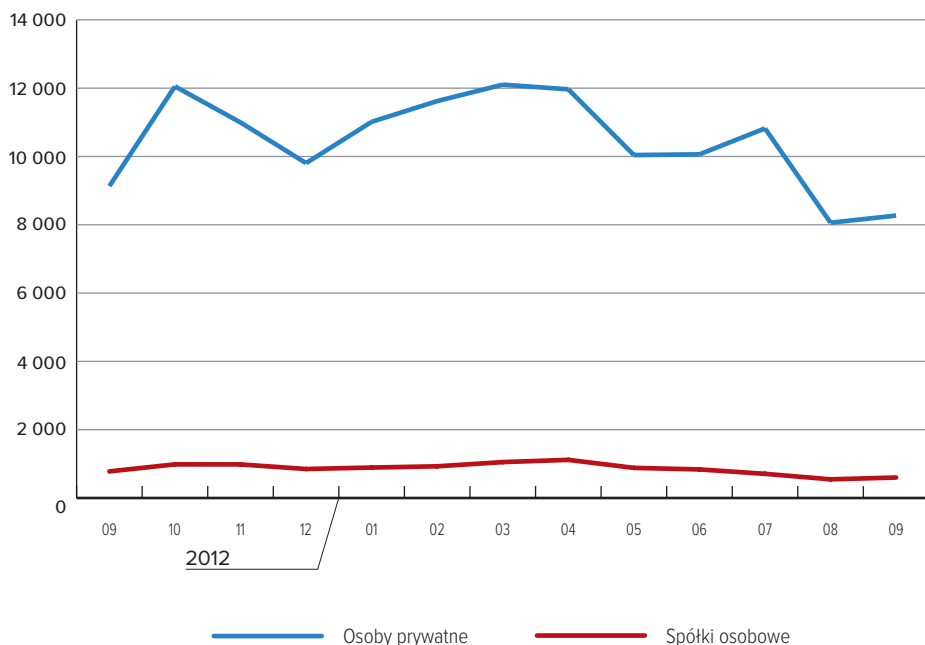
Zasady działania bazy „Przedsiębiorca” są podobne do zasad funkcjonowania bazy „Klient Indywidualny”. Tworzona jest w oparciu o wymianę informacji o kredytach i kredytobiorcach pomiędzy bankami. Banki przekazują, przynajmniej raz w miesiącu, tzw. wsady, zawierające informacje o otwieranych i zamykanych rachunkach kredytowych, oraz informacje aktualizujące dane z poprzedniego wsadu, dotyczące spłacania bądź niespłacania rat kredytu.

W końcu października 2013 r. w bazie znajdowały się informacje o 504 tys. podmiotów gospodarczych (w tym rolników), które mają bądź miały zobowiązanie kredytowe, oraz o 538 tys. osób fizycznych powiązanych z kredytem (właściciele spółek osobowych, reprezentanci podmiotów, pełnomocnicy itp.). W bazie „Przedsiębiorca” były informacje o 815 tys. kredytów, z których 556 tys. pozostaje w spłacie.

Zasoby bazy szybko rosną. W porównaniu z październikiem 2012 r. liczba rachunków w bazie wzrosła o 29%, a rachunków pozostających w obsłudze (czynnych) o 18%. Wzrost ten w części wynika z przystępowania kolejnych banków do systemu wymiany informacji. Ponad połowa podmiotów gospodarczych w bazie „Przedsiębiorca” to osoby fizyczne: prowadzące działalność gospodarczą, rolnicy i spółki osobowe.

Przedsiębiorcy
są
aktywni
także na rynkach
kredytów
konsumpcyjnych
i mieszkaniowych

Wykres 24. Liczba kredytów dla przedsiębiorców udzielonych w okresie wrzesień 2012 – wrzesień 2013 r.

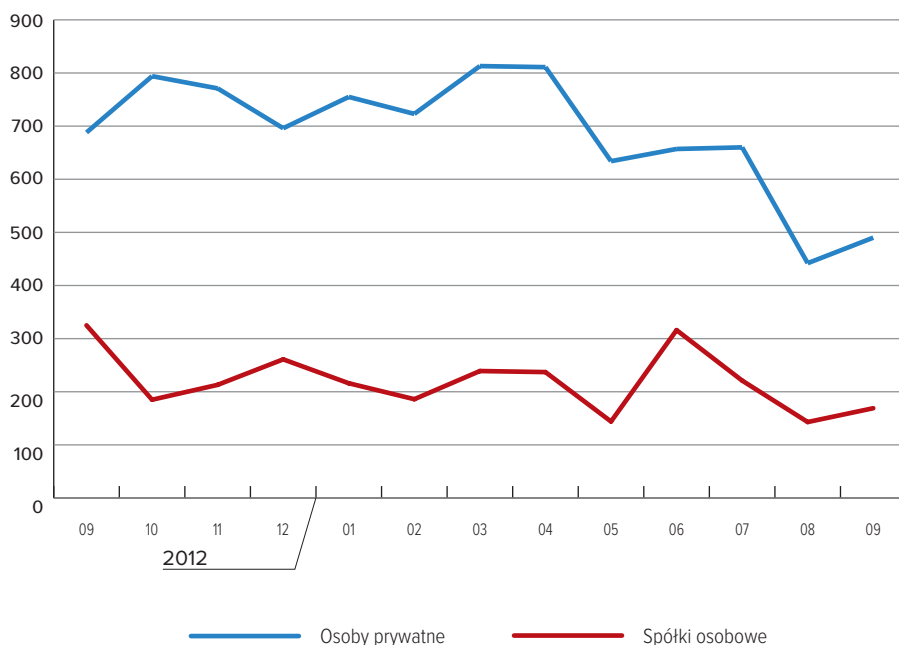
Źródło: BIK S.A.

Osiągnięte rozmiary bazy „Przedsiębiorca” sprawiają, że pobieranie z niej raportów staje się dla banków ważnym elementem oceny zdolności kredytowej przy udzielaniu kredytów na cele związane z działalnością gospodarczą. Informacje z tej bazy wspierają także ocenę zdolności kredytowej konsumentów. Jak zostanie dalej wykazane, kredytobiorcy-przedsiębiorcy najczęściej mają zobowiązania także w bazie „Klient Indywidualny”, skutkiem czego ryzyka niespłacania kredytu mogą się przenosić między bazami.

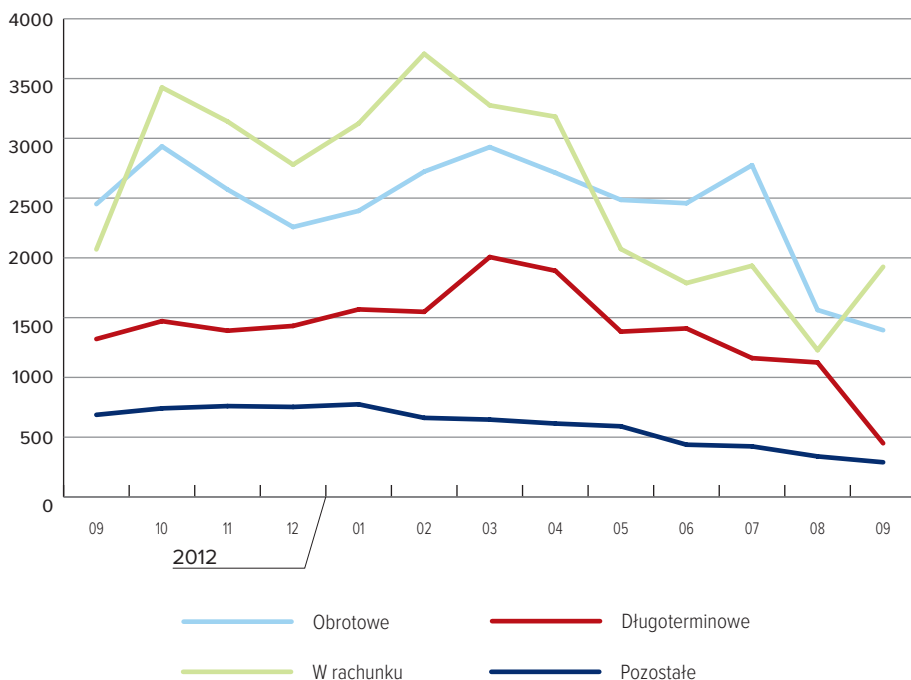
Nowe kredyty dla przedsiębiorców

Poniżej analizujemy zawieranie nowych umów kredytowych przez banki z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą oraz ze spółkami cywilnymi (łącznie z komandytowymi) pomiędzy wrześniem 2012 a wrześniem 2013 r.

Wykres 25. Wartość kredytów dla przedsiębiorców udzielonych w okresie wrzesień 2012 – wrzesień 2013 r. (w mln zł)

Zródło: BIK S.A.

Wykres 26. Liczba nowych kredytów dla przedsiębiorców według grup produktowych

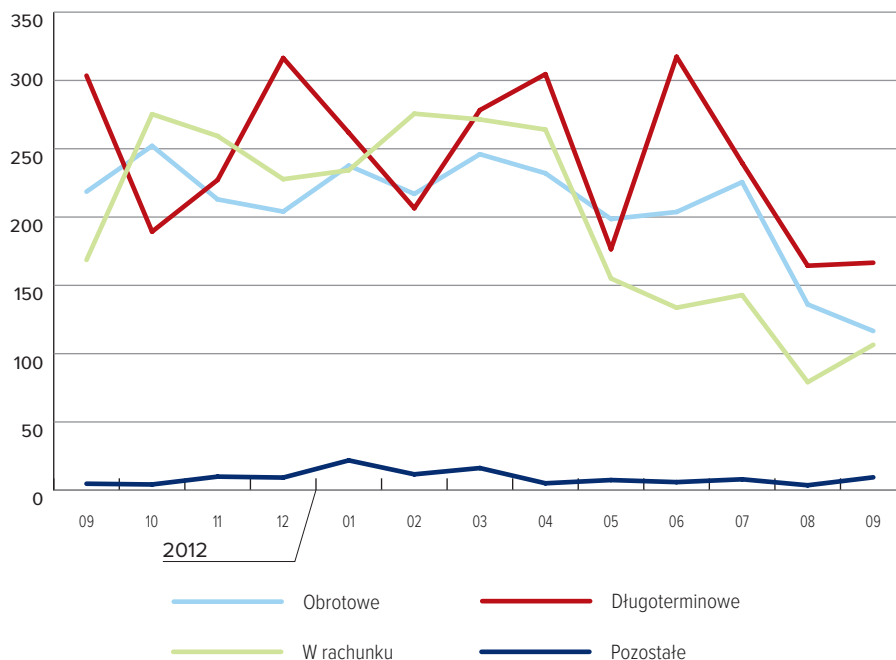
Źródło: BIK S.A.

Analizujemy dane z 12 banków, tych, które we wrześniu 2012 r. przekazywały wsady do bazy „Przedsiębiorca”. Nie bierzemy pod uwagę danych z banków, które przystąpiły później do wymiany informacji.

Akcja kredytowa w 2013 r., zwłaszcza kierowana do osób prowadzących działalność gospodarczą, słabła w wymiarze ilościowym (**WYKRES 24**) oraz

W bazach
BIK nie widać
tendencji
wzrostowych
w kredytowaniu firm

Wykres 27. Wartość nowych kredytów dla przedsiębiorców według grup produktowych (w mln zł)

Źródło: BIK S.A.

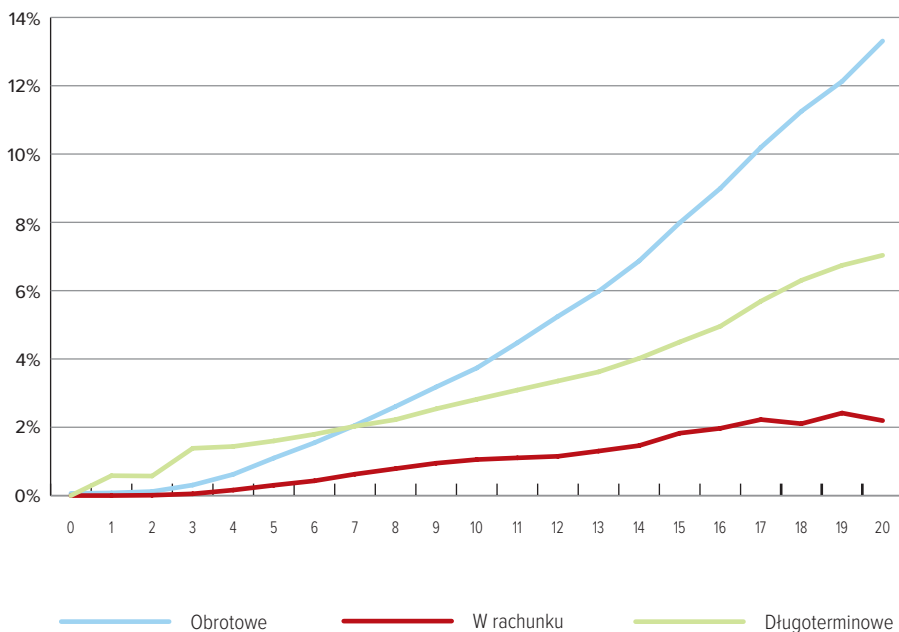
wartościowym (**WYKRES 25**). Być może drobni przedsiębiorcy zaspokajają swoje potrzeby kredytowe, występując do banków o kredyt jako osoby prywatne (konsumenci). Sprzedaż kredytów konsumpcyjnych w 2013 r. idzie znacznie lepiej niż kredytów na cele związane z działalnością gospodarczą. Spadek sprzedaży nastąpił w zakresie kredytów obrotowych zawieranych w rachunku kredytowym i rachunku bieżącym. Na **WYKRESACH 26 i 27** przedstawiamy rozmiary akcji kredytowej kierowanej do przedsiębiorców w ujęciu produktowym (ilościowo i wartościowo).

Jakość kredytów dla przedsiębiorców (analiza *vintage*)

Na **WYKRESIE 28** przedstawiamy linie *vintage* dla kredytów udzielonych przedsiębiorcom w roku 2012. Nie pokazujemy roczników wcześniejszych, gdyż dane historyczne o rachunkach zamkniętych w naszych bazach mogą nie być pełne. Linie *vintage* dla kredytów udzielonych w 2013 r. idą śladem kredytów rocznika 2012. Nie pokazujemy ich na wykresie, gdyż uczyniłyby go mniej czytelnym.

Najniższą szkodowość mają kredyty obrotowe udzielane w rachunku bieżącym.

Wykres 28. Udział rachunków opóźnionych w obsłudze powyżej 90 dni w kredytach udzielonych w 2012 i 2013 r. w kolejnych miesiącach po udzieleniu (analiza *vintage*)

Źródło: BIK S.A.

Warsztaty tematyczne w BIK poświęcone BIKSco CreditRisk 3 – istotnym wsparciem merytorycznym dla użytkowników modeli scoringowych

Biuro Informacji Kredytowej, jako dostawca zewnętrznych ocen punktowych w Polsce, aktywnie podejmuje rolę edukacyjną, służąc wsparciem merytorycznym oraz wiedzą z zakresu wykorzystania nowych modeli scoringowych. Na przełomie listopada i grudnia 2013 r. odbyły się dwa spotkania, skierowane do przedstawicieli instytucji finansowych.

W opinii zaproszonych gości warsztaty dotyczące modelu scoringowego najnowszej generacji były, pod względem merytorycznym, bardzo przydatnym doświadczeniem i umożliwiły znacznie lepsze poznanie funkcjonowania nowego modelu BIK.

W spotkaniu poświęconym nowemu modelowi scoringowemu trzeciej generacji – BIKSco CreditRisk 3 udział wzięło ponad 50 osób z 23 instytucji, przedstawicieli firm sektora finansowego, w tym banków komercyjnych, spółdzielczych i SKOK-ów oraz firm niebankowych.

Oceny punktowe BIK

Jednym z pierwszych tematów szkolenia było wprowadzenie uczestników w zagadnienie scoringu biura kredytowego i jego znaczenia w procesach oceny ryzyka kredytowego. Biura kredytowe, które z mocy prawa gromadzą i przetwa-

rzają dane kredytowe o szerokim zakresie informacyjnym i długich szeregach czasowych, są naturalnym źródłem danych i modeli scoringowych dla banków. W Polsce kluczowym dostawcą zewnętrznych ocen scoringowych jest Biuro Informacji Kredytowej, które rocznie udostępnia bankom ok. 20 mln ocen punktowych. Odnosząc się do roli, jaką spełnia model scoringowy BIK, podkreślono, że pomaga on bankom mierzyć prawdopodobieństwo tego, czy klient detaliczny będzie miał poważne opóźnienia w spłacie kredytów. Ocena tego ryzyka oparta jest na informacjach o historii kredytowej kredytobiorcy, zgromadzonych w bazie BIK. Scoring BIK jest wykorzystywany przez banki zarówno w ocenie ryzyka kredytowego osób ubiegających się o kredyt, jak i w procesach monitorowania ryzyka kredytobiorców spłacających dotychczas zaciągnięte kredyty.

Działania BIK wspierające użytkowników modeli

Celem BIK jest szeroko rozumiane wsparcie instytucji finansowych jako użytkowników swoich modeli, które daleko wykracza poza samo udostępnianie ocen punktowych. Dlatego wśród oferowanych działań wyszczególnić należy m.in. dostarczanie analiz retrospektywnych, dokumentacji z procesu budowy modelu i raportów z monitoringu modelu na populacji sektora bankowego, a także mechanizmy gwarantujące stabilność dostarczania ocen punktowych. Podkreślić należy otwartość ekspertów BIK w kwestii bieżącego wyjaśniania użytkownikom modeli zasad ich funkcjonowania, jak również udzielania informacji bezpośrednio konsumentom o czynnikach wpływających na oceny punktowe na ich raporcie kredytowym. Jednym z nowych działań wspierających użytkowników modeli scoringowych BIK są warsztaty poświęcone danemu modelowi.

Warsztaty w BIK – forum do dyskusji

Obydwa spotkania warsztatowe stały się okazją do dyskusji o modelach scoringowych BIK, w szczególności o nowym modelu – BIKSco CreditRisk 3. Eksperti BIK S.A. na bieżąco udzielali informacji i odpowiadali na pojawiające się pytania. Jednym z kluczowych zagadnień było wyjaśnienie przyczyn skłaniających biuro kredytowe do budowania nowej wersji modeli. Organizatorzy warsztatów wymienili kilka z nich, jak np. naturalne starzenie się modeli, rozwój bazy BIK jako

wynik rozwoju rynku kredytowego w Polsce czy konieczność posiadania pełnej wiedzy o procesie budowy modelu przez BIK.

Uczestnicy spotkania pytali także o efektywność działania modelu w odniesieniu do aktualnego modelu BIKSco CreditRisk. Wyjaśniono przy tym, że dzięki wykorzystaniu do jego budowy szerokiego zakresu danych, obrazujących zachowanie klientów w polskim sektorze bankowym na przestrzeni długiego czasu, możliwe było zbudowanie modelu o bardzo wysokiej jakości działania, która będzie się utrzymywała w dłuższym okresie.

Ekspert BIK udzielili odpowiedzi na wiele pytań, m.in. o sposoby kalibracji modelu, o przyjęte założenia dla próby do budowy modelu czy o sposób udostępniania nowej informacji o poszczególnych segmentach modelu. Uczestnicy warsztatów interesowali się możliwościami wykorzystania modelu BIKSco CreditRisk 3. W podsumowaniu wskazano na szczególną przydatność modelu tam, gdzie banki najbardziej potrzebują obiektywnej oceny ryzyka z perspektywy całego sektora – w procesie oceny nowych klientów.

BIK to stały dostęp do kompleksowej informacji

Podczas warsztatów omówiono aspekty techniczne związane z formułą udostępniania nowego modelu w odniesieniu do wymaganych zmian informatycznych po stronie użytkowników, jak również omówiono warunki przeprowadzania analiz retrospektywnych nowego modelu.

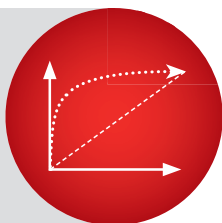
Choć spotkania warsztatowe dobiegły końca, eksperci BIK zaoferowali stałą dostępność celem udzielania odpowiedzi na rodzące się pytania użytkowników nowego modelu scoringowego trzeciej generacji.

W razie pytań eksperci z Zespołu Scoringu i Analiz chętnie udzielą informacji – prosimy o kontakt mailowy na adres: scoring@bik.pl

Sprawdź **nowy, efektywniejszy** model oceny ryzyka kredytowego

3

trzecia generacja
modelu

GINI = 87%

stabilność działania

Korzyści z zastosowania **BIK Sco CreditRisk 3:**

- ocena ryzyka klientów:
 - we wszystkich portfelach kredytowych
 - na etapie ubiegania się o kredyt, jak i w czasie spłaty kredytu
 - z punktu widzenia ryzyka całego sektora bankowego
- zmniejszenie poziomu złych długów
- bardziej trafny wybór klientów do kampanii cross-sell

BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ

Partnerzy BIK:

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

